

Sygn. akt III KRS 3/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło (sprawozdawca)

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania M.O.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa [...] z dnia 27 lipca 2016 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w [...], ogłoszonym w Monitorze Polskim [...],

z udziałem zainteresowanej B.R.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 marca 2017 r.,

oddala odwołanie

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą [...] z dnia 27 lipca 2016 r. postanowiła: przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w [...] kandydaturę B.R. - sędziego Sądu Rejonowego w [...] i nie przedstawiać

Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na tym stanowisku kandydatur: M.O. - sędziego Sądu Rejonowego w [...] i L.O. - sędziego Sądu Rejonowego w [...].

W uzasadnieniu podano, że na jedno wolne stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w [...], ogłoszone w Monitorze Polskim z 2014 r. [...], zgłosili się wyżej wymienieni kandydaci oraz [...]. Krajowa Rada Sądownictwa umorzyła postępowanie wobec [...] z uwagi na cofnięcie zgłoszeń.

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą z dnia 7 maja 2015 r. przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na powyższym stanowisku kandydaturę B.R. i postanowiła nie przedstawić pozostałych kandydatur. Od powyższej uchwały odwołanie do Sądu Najwyższego złożyli L. O. oraz M.O..

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 17 marca 2016 r. w sprawie o sygn. III KRS 79/15 uchylił zaskarżoną uchwałę w części dotyczącej kandydatury B.R. oraz w części dotyczącej kandydatury L.O. i w tym zakresie przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania. Zdaniem Sądu Najwyższego, Rada powinna umotywować wybór kandydata, który uzyskał wyraźnie mniejsze poparcie środowiska sędziowskiego, w sytuacji, gdy obie kandydatury spełniały kryterium oceny kwalifikacyjnej w porównywalnym stopniu. Kolejnym wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2016 r. w sprawie o sygn. III KRS 78/15, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżoną uchwałę w części dotyczącej kandydatury B.R. oraz w części dotyczącej kandydatury M.O. i w tym zakresie przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy stwierdził, że zaskarżona uchwała została podjęta z naruszeniem art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r., poz. 512), zgodnie z którym do postępowania nominacyjnego w niniejszej sprawie należało stosować przepisy ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa i ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych w brzmieniu obowiązującym przed 1 października 2014 r., a nadto przepisy Regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa stanowiącego załącznik do uchwały Rady z 22 lipca 2011 r. w sprawie regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. nr 72, poz. 712).

W ówczesnym stanie prawnym, zgodnie z brzmieniem art. 33 ust. 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, w uzasadnionych przypadkach Rada (a nie zespół członków Rady) mogła żądać osobistego stawienia uczestnika postępowania lub złożenia przez niego pisemnych wyjaśnień, a także uzupełnienia materiałów sprawy. Tym samym wysłuchanie kandydatów uczestniczących w procedurze konkursowej nie mogło odbyć się w formie wideokonferencji, ponieważ nie mieściło się to w możliwościach przewidzianych w obowiązujących wówczas przepisach. Skoro wysłuchanie w formie wideokonferencji nie było przewidziane w obowiązujących przepisach, to przeprowadzenie takiej wideokonferencji oznacza naruszenie zasad procedowania. Naruszenie to miało wpływ na wynik postępowania nominacyjnego, gdyż przy rekomendowaniu Radzie przez zespół jej członków kandydatury B.R. istotne znaczenie miał przebieg wideokonferencji przeprowadzonej w dniu 7 maja 2015 r., a Rada uwzględniła przedstawioną przez zespół rekomendację. Naruszenie przez Radę art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw spowodowało konieczność uchylecia uchwały w zakresie zaskarżonym przez odwołującego się.

Pozostali uczestnicy postępowania nie złożyli odwołań, wobec czego uchwała Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 maja 2015 r. w odniesieniu do tych kandydatów jest prawomocna.

Ponownie rozpoznając sprawę Krajowa Rada Sądownictwa miała na uwadze, że kandydatura L.O. została uchwałą z dnia 12 stycznia 2016 r. przedstawiona Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w [...], ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2014 r. Uchwała ta stała się prawomocna przed dniem podjęcia przez Krajową Radę Sądownictwa niniejszej uchwały.

Krajowa Rada Sądownictwa, dzielając stanowisko zespołu członków, uznała, że z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w [...] zostanie przedstawiona kandydatura B.R..

B.R. urodziła się w 1978 r. w [...]. W 2002 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie [...] z oceną bardzo dobrą. Po odbyciu aplikacji

sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w [...], początkowo pozaetatowej a od 1 kwietnia 2003 r. etatowej, we wrześniu 2005 r. złożyła egzamin sędziowski z łącznym wynikiem bardzo dobrym. Decyzją Ministra Sprawiedliwości z dniem 1 grudnia 2005 r. została mianowana asesorem sądowym w Sądzie Rejonowym w [...]. Orzekała w wydziale cywilnym, a w okresie od 1 maja 2006 r. do 31 sierpnia 2007 r. także w Wydziale Rodzinnym i Nieletnich tego Sądu. Ponadto od 15 marca 2007 r. do 23 kwietnia 2007 r. pełniła obowiązki Zastępcy Przewodniczącego . Wydziału Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w [...]. Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 21 kwietnia 2009 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w [...]. Orzeka w Wydziale Cywilnym. W latach 2009-2010 odbywała Podyplomowe Studium Prawa Cywilnego organizowane przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury we współpracy z Instytutem Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk. W 2010 r. rozpoczęła również studia doktoranckie w Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk. Kandydatka bardzo dobrze zna język niemiecki, co potwierdza uzyskany przez nią certyfikat Z.

Praca i kwalifikacje zawodowe B.R. zostały ocenione przez sędziego wizytatora do spraw cywilnych i notarialnych. Z oceny tej wynika, że kandydatka spełnia ustawowe przesłanki oraz merytoryczne wymogi do kandydowania na stanowisko sędziego sądu okręgowego. Bardzo starannie i dokładnie słucha świadków i strony, sprawnie prowadzi sprawy, a wyroki zapadają po jednej lub kilku rozprawach, do których jest bardzo dobrze przygotowana. Wszystkie uzasadnienia sporządza w terminie, a ich poziom został oceniony wysoko. Sędzia wizytator zaznaczył, że zarówno z opinii Prezesa Sądu Rejonowego w [...], jak i Przewodniczącego Wydziału Cywilnego tego Sądu wynika, iż kandydatka jest bardzo dobrym sędzią, dysponuje dużą wiedzą teoretyczną oraz „świetnymi” umiejętnościami praktycznymi. Doskonale organizuje pracę, jest sumienna i zaangażowana w pracę, którą umiejętnie godzi z doksztalcaniem się i życiem rodzinnym. Sędzia wizytator podkreślił również, że kandydatka - doktorantka w Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk, w ocenie prof. dr hab. T. S., jest bardzo dobrym i ambitnym prawnikiem, pogłębiającym wiedzę prawniczą i godnym awansu w dalszej karierze sądowej. Z opinii sporządzonej przez dr hab. M. A.

wynika, że B.R. jest osobą o wysokim poziomie wiedzy, umiejącą łączyć w praktyce zawodowej wątki teoretyczne i praktyczne.

Kolegium Sądu Apelacyjnego [...] na posiedzeniu w dniu 26 lutego 2015 r. jednogłośnie pozytywnie zaopiniowało tę kandydaturę. Na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji [...] w dniu 23 marca 2015 r. oddano na tę kandydaturę 25 głosów „za”, 48 głosów „przeciw”, przy 24 głosach „wstrzymujących się”.

Natomiast M.O. urodził się w 1974 r. W 1998 r. ukończył studia prawnicze na Uniwersytecie [...] z oceną dobrą. Po odbyciu etatowej aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w [...], w kwietniu 2001 r. złożył egzamin sędziowski z wynikiem ogólnym dobrym. Decyzją Ministra Sprawiedliwości z dniem 1 czerwca 2001 r. został mianowany asesorem sądowym w Sądzie Rejonowym w [...]. Orzekał w Wydziale Karnym, a od 1 stycznia 2003 r. w Wydziale Cywilnym tego Sądu. Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 sierpnia 2004 r. został powołany na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w [...]. Orzekał w wydziale cywilnym. W 2006 r. ukończył z wynikiem dobrym plus studia podyplomowe na Uniwersytecie [...] w zakresie prawa i gospodarki Unii Europejskiej specjalizacja-prawo europejskie dla sędziów. Na podstawie decyzji Ministra Sprawiedliwości, w okresie od 20 maja 2009 r. do 19 listopada 2009 r. oraz od 20 listopada 2009 r. na czas nieokreślony został delegowany do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości z powierzeniem pełnienia obowiązków na stanowisku głównego specjalisty w Departamencie [...]. Z dniem 1 marca 2012 r. Minister Sprawiedliwości powierzył kandydatowi, na czas nieokreślony, pełnienie obowiązków głównego specjalisty w Departamencie [...]. Kandydat bierze udział w szkoleniach organizowanych m.in. przez Ministerstwo Sprawiedliwości oraz Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury.

Praca i kwalifikacje zawodowe M.O. zostały ocenione przez sędziego wizytatora do spraw cywilnych, który stwierdził, że kandydat jest osobą pracowitą, prezentującą dobry poziom wiedzy prawniczej. Jednocześnie jednak sędzia wizytator podkreślił, że wątpliwości budzi niższa od przeciętnej liczba załatwionych przez opiniowanego spraw oraz przede wszystkim nie najlepszy wskaźnik stabilności orzeczeń. Zdaniem opiniującego, w badanym okresie zbyt duża była

liczba spraw (77), w których Sąd pod przewodnictwem opiniowanego wydał orzeczenia następnie zmienione lub uchylone do ponownego rozpoznania, co przy uwzględnieniu także zakresu popełnionych w tych sprawach uchybień i błędów, wywołuje wątpliwości co do możliwości sprostania przez kandydata zadaniom orzeczniczym w sądzie okręgowym. Opiniujący podkreślił, że trwająca od 2009 r. przerwa w wykonywaniu obowiązków orzecznich, w czasie której opiniowany wprowadził wzorowo wywiązywał się z obowiązków służbowych w Ministerstwie Sprawiedliwości, nie przemawia na jego korzyść, gdyż obowiązki te miały charakter jedynie administracyjny. Nie ma zatem możliwości, aby potwierdzić aktualne predyspozycje orzecznicze kandydata. Zdaniem opiniującego, powyższe uwagi, rozpatrywane łącznie, nie dają podstaw do rekomendowania M.O. jako odpowiedniego kandydata do objęcia stanowiska sędziego sądu okręgowego.

Pismem z 26 stycznia 2016 r. M.O. złożył uwagi do powyższej oceny, które zostały rozpoznane przez trzech sędziów wizytatorów do spraw cywilnych. Opiniujący nie uwzględnił uwag kandydata i potrzymany ocenę jego pracy i kwalifikacji zawodowych.

Kolegium Sądu Apelacyjnego [...] na posiedzeniu w dniu 26 lutego 2015 r. jednogłośnie negatywnie zaopiniowało jego kandydaturę. Na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji [...] w dniu 23 marca 2015 r. oddano na tę kandydaturę 3 głosy „za”, 85 głosów „przeciw”, przy 10 głosach „wstrzymujących się”.

Przy podejmowaniu decyzji Krajowa Rada Sądownictwa kierowała się ocenami kwalifikacyjnymi, opiniami służbowymi oraz doświadczeniem zawodowym kandydatów. Zdaniem Rady, B.R. posiada doświadczenie orzecznicze w pracy na stanowisku asesora sądowego i sędziego sądu rejonowego. Z uzyskanej przez kandydatkę oceny kwalifikacji wynika, że sporządzane przez nią uzasadnienia prezentują wysoki poziom, a terminowość ich sporządzania jest stuprocentowa. Również w opinii Prezesa Sądu Rejonowego w [...] i Przewodniczącego Wydziału Cywilnego tego Sądu, kandydatka jest bardzo dobrym sędzią, dysponującym dużą wiedzą teoretyczną, którą świetnie potrafi wykorzystywać w praktyce. Natomiast M.O. także posiada doświadczenie orzecznicze w pracy na stanowisku asesora sądowego i sędziego sądu rejonowego, jednak od ponad siedmiu lat pełni

czynności administracyjne w Ministerstwie Sprawiedliwości. Kwalifikacje kandydata zostały niżej ocenione przez sędziego wizytatora, który między innymi zwrócił uwagę na niższą od przeciętnej liczbę załatwionych przez opiniowanego spraw, dużą liczbę orzeczeń zmienionych lub uchylonych oraz popełnione przez niego błędy i uchybienia.

Krajowa Rada Sądownictwa, uwzględniając zgromadzone w sprawie materiały, stwierdziła, że M.O., pomimo posiadanego odpowiedniego doświadczenia zawodowego, spełnia kryteria wyboru, oceniane łącznie, w znacznie niższym stopniu niż kandydatka przedstawiona z wnioskiem o powołanie. Rada wzięła pod uwagę, że B.R. uzyskała wyższe oceny na dyplomie ukończenia studiów prawniczych i z egzaminu sędziowskiego, a także jednogłośnie pozytywną opinię Kolegium Sądu Apelacyjnego [...] oraz wyższe poparcie Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji [...]. Ponadto podkreślenia wymaga, że M.O., w odróżnieniu od kontrkandydatki, od ponad siedmiu lat nie orzeka, lecz od dłuższego czasu wykonuje tylko czynności administracyjne. O przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatury B.R. zdecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności jej doświadczenie zawodowe, wnioski sędziego wizytatora zawarte w ocenie kwalifikacyjnej, pozytywne opinie służbowe, a także jednogłośnie pozytywna opinia Kolegium Sądu Apelacyjnego [...] i wysokie poparcie Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji [...]. Zdaniem Rady, kandydatura M.O. nie spełnia kryteriów wyboru, ocenianych łącznie, w tak wysokim stopniu jak kandydatura przedstawiona z wnioskiem o powołanie.

Powyższe okoliczności spowodowały, że w trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 27 lipca 2016 r. na kandydaturę:

- L.O. nie oddano głosów „za” i głosów „przeciw”, natomiast oddano 19 głosów „wstrzymujących się”;
- M.O. nie oddano głosów „za”, oddano 10 głosów „przeciw” i 9 głosów „wstrzymujących się”;
- B.R. oddano 19 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw” i głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego ta kandydatura uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów.

Od powyższej uchwały odwołanie wniósł M.O., zaskarżając ją w części, w której przedstawiono Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w [...] kandydaturę sędzi B.R. oraz w której nie przedstawiono Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na tym na stanowisku kandydatury odwołującego się.

Zaskarżonej uchwale zarzucił naruszenie:

1/ art. 42 ust. 1 w związku z art. 35 ust. 2 oraz art. 33 ust. 1 w związku z art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714 ze zm.), przez nienależyte wyjaśnienie w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały kryteriów, którymi Krajowa Rada Sądownictwa kierowała się przy podejmowaniu decyzji o wyborze najlepszego kandydata oraz kierowanie się podczas rozpatrywania kandydatur kryteriami nieznanymi ustawie, co uniemożliwia dokonanie rzetelnej kontroli prawidłowości rozumowania Krajowej Rady Sądownictwa prowadzącego w ostateczności do podjęcia zaskarżonej uchwały w sposób sprzeczny z prawem, a co w oczywisty sposób miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, gdyż kandydaci powinni zostać ocenieni według jednolitych, przejrzystych kryteriów znajdujących oparcie w przepisach ustawowych, które to kryteria powinny zostać szczegółowo omówione w uzasadnieniu uchwały, w sposób pozwalający na ich odtworzenie i kontrolę;

2/ art. 33 ust. 1 oraz art. 35 ust 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, przez podjęcie rozstrzygnięcia cechującego się dowolnością, bez wszechstronnego wyjaśnienia sprawy, w tym oparcie rozstrzygnięcia o dokumentację sporządzoną z naruszeniem przepisów prawa oraz niewyjaśnienie, czy w okresie od podjęcia poprzedniej uchwały (z dnia 7 maja 2015 r.) zaistniały nowe fakty i dowody mogące mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a także bez przedstawienia na posiedzeniu plenarnym w dniu 27 lipca 2016 r. przez Przewodniczącego Zespołu wszystkich istotnych okoliczności sprawy dotyczących odwołującego się, tj. z naruszeniem:

a/ art. 57a § 3 oraz art. 57a § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 427 ze zm.), przez nieuzasadnione odstępianie od sporządzenia ocen kwalifikacyjnych kandydatów w

postępowaniu toczącym się na skutek ogłoszenia o wolnym stanowisku sędziego w Sądzie Okręgowym w [...], ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2014 r., przez jednego sędziego wizytatora oraz bezpodstawne zaniechanie przez Prezesa Sądu Apelacyjnego [...] zarządzenia sporządzenia ocen kwalifikacyjnych pozostałych kandydatów, którzy dokonali zgłoszenia w związku z ogłoszeniem opublikowanym w Monitorze Polskim z dnia 16 września 2014 r., co doprowadziło do bezprawnego posłużenia się opiniami kwalifikacyjnymi sporządzonymi w innych postępowaniach,

b/ art. 57a § 8 oraz art. 57i § 1 i § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych w związku z § 4 i § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2012 r. w sprawie oceny kwalifikacji kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie (Dz.U. z 2012 r., poz. 1167) przez: (-) niedopełnienie obowiązku przedstawienia w opinii kwalifikacyjnej danych dotyczących realizacji przez odwołującego się obowiązku szkolenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz znajomości języków obcych w sytuacji, gdy tego rodzaju dane zostały zamieszczone w opinii kwalifikacyjnej sędzi B.R., a ostatecznie stanowiły podstawę wyboru jej kandydatury w zaskarżonej uchwale Krajowej Rady Sądownictwa, co świadczy o nierównym traktowaniu kandydatów poprzez pominięcie w toku postępowania kwalifikacyjnego istotnych informacji dotyczących odwołującego się w zakresie: ukończonych studiów podyplomowych, znajomości języków obcych oraz dokształcania się zawodowego, o których informacje skarżący przekazywał systematycznie w przepisanej formie organom sądu; (-) niepełne przedstawienie opisu wyników pracy odwołującego się w opinii kwalifikacyjnej sędziego wizytatora oraz sformułowanie w tym zakresie opinii o kwalifikacjach zawodowych odwołującego się, która nie odnosi się do kryteriów, o których mowa w art. 57b § 1 i art. 57i § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych; (-) dowolną analizę zawartych w opinii kwalifikacyjnej danych statystycznych obrazujących pracę odwołującego się poprzez oparcie się na danych „zbiorczych” bez odniesienia się do kategorii spraw, które w ramach podziału wpływu w wydziale rozpoznawane były przez odwołującego się, a zwłaszcza w zakresie spraw z kategorii C i Ns (§ 5 ust. 1 pkt 1b Rozporządzenia MS z dnia 17 października 2012 r.), gdy w opinii kwalifikacyjnej o sędzi B.R. dokonano szczegółowego omówienia tych danych w odniesieniu do

poszczególnych kategorii spraw; (-) bezpodstawne zaniechanie przedstawienia w ocenie kwalifikacyjnej o odwołującym się danych statystycznych w odniesieniu do danych stanowiących miarodajne odniesienie porównawcze, dotyczących odpowiednio wydziału, pionu, okręgu, apelacji, kraju, gdy w opinii kwalifikacyjnej o sędzi B.R. przedstawiono tego rodzaju dane; (-) bezpodstawne zaniechanie zawarcia w opinii kwalifikacyjnej dotyczącej odwołującego się opisu warunków pracy sędziego, a zwłaszcza korzystania z pomocy asystenta sędziego oraz podziału wpływu w wydziale pomiędzy orzekających innych sędziów i referendarzy sądowych, gdy w opinii kwalifikacyjnej o sędzi B.R. dokonano szczegółowego omówienia tego rodzaju okoliczności,

c/ art. 57b § 1 w związku z art. 57 § 1g Prawa o ustroju sądów powszechnych, przez kierowanie się pozaustawową przesłanką podważającą możliwość ubiegania się o wyższe stanowisko sędziowskie przez odwołującego się z uwagi na jego delegowane do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości, bez należytego uwzględnienia kryteriów oceny wskazanych w ustawie, a zwłaszcza: sprawności i efektywności podejmowanych czynności i organizowania pracy przy rozpoznawaniu spraw lub wykonywaniu innych powierzonych zadań oraz sprzeczne z art. 57b § 5 Prawa o ustroju sądów powszechnych przyjęcie, że „brak jest zobiektywizowanych wskaźników, które mogłyby potwierdzić aktualne predyspozycje” skarżącego, gdy w rzeczywistości ustawodawca nie wyłączył sędziów delegowanych do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości z możliwości ubiegania się o powołanie na wyższe stanowisko sędziowskie i wyraźnie wskazał w tym też przepisie, z którego przedziału czasowego dane statystyczne stanowią obiektywny miernik mający stanowić podstawę oceny kwalifikacyjnej,

d/ oparcie rozstrzygnięcia między innymi o kryterium poparcia środowiska sędziowskiego przez stwierdzenie, że sędzia B.R. uzyskała wysokie poparcie środowiska sędziowskiego, gdy w rzeczywistości nie jest to prawdą albowiem z protokołu Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji [...] z dnia 23 marca 2015 r. wynika, że kandydatka ta nie uzyskała poparcia - gdyż za jej kandydaturą przy oddanych 97 ważnych głosach oddano 48 głosów „przeciw” a jedynie 25 głosów „za” oraz zaniechaniem wzięcia pod rozwagę w tym zakresie nowych faktów i

dowodów, w tym również uchwały Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji [...] z dnia 12 czerwca 2016 r. wyrażającego negatywną opinię środowiska sędziowskiego, co do wyboru sędzi B.R. jako kandydata przedstawionego przez Krajową Radę Sądownictwa Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu sędziego Sądu Okręgowego w [...],

e/ oparcie oceny poparcia odwołującego się na: (-) protokole posiedzenia Kolegium Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 26 lutego 2015 r., w którego trakcie Wiceprezes Sądu Apelacyjnego B. K. przedstawiła jedynie kandydaturę odwołującego się w oparciu o kwestionowaną opinię kwalifikacyjną sporządzoną przez sędziego wizytatora A. J. z pominięciem opinii służbowej sporządzonej za okres delegowania do Ministerstwa Sprawiedliwości, co prowadziło do podjęcia uchwały Kolegium oceniającej kandydaturę odwołującego się bez przedstawienia głosującym wszystkich wymaganych ustawowo wiadomości o pracy kandydata, z ograniczeniem do opinii kwalifikacyjnej zawierającej prawnie niedopuszczalną konkluzję, dyskryminującą odwołującego się i nie zawierającą wszystkich danych wymaganych prawem, (-) protokole Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji [...] z dnia 23 marca 2015 r., z którego wynika, że po przedstawieniu kandydatur, wbrew faktom, Prezes Sądu Apelacyjnego A. N. poinformował członków Zgromadzenia, że „żaden kandydat nie zgłosił zastrzeżeń co do opinii” w sytuacji, gdy skarżący takie zastrzeżenia złożył i były one przedmiotem oceny 3 sędziów wizytatorów, a przedstawienie wszystkich tych okoliczności członkom Zgromadzenia mogło mieć wpływ na wynik głosowania, albowiem w konsekwencji tego, głosujący nie posiadali pełnej wiedzy, co do przebiegu procesu sporządzenia opinii kwalifikacyjnej i przebiegu postępowania poprzedzającego głosowanie i pozostawali w błędnym przeświadczeniu, że odwołujący się akceptuje wnioski opinii kwalifikacyjnej sporządzonej przez sędziego wizytatora,

f/ art. 35 ust. 1 ustawy o KRS, przez przedstawienie na posiedzeniu plenarnym Rady w dniu 27 lipca 2016 r. przez Przewodniczącego Zespołu tylko jednej kandydatury, tj. sędzi B.R. z pominięciem przedstawienia pozostałych kandydatur osób ubiegających się o powołanie do pełnienia urzędu sędziego Sądu Okręgowego w [...], co w istocie wyłączyło możliwość wszechstronnego rozważenia przez wszystkich członków Rady całokształtu okoliczności sprawy mających

stanowić podstawę rozstrzygnięcia i prowadziło do sprzecznego z prawem przejęcia przez Zespół kompetencji należącej do wyłącznej właściwości Rady,

g/ art. 398²⁰ oraz art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, przez bezpodstawne zaniechanie wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy w trybie przewidzianym przepisami obowiązującymi przed dniem 1 października 2014 r., co skutkowało niewykonaniem wiążących Krajową Radę Sądownictwa ocen i wskazań Sądu Najwyższego, wynikających z prawomocnego wyroku z dnia 7 kwietnia 2016 r., sygn. akt III KRS 78/15,

h/ art. 30 ust. 2 i art. 33 ust. 2 ustawy o KRS, przez bezpodstawne zaniechanie uzyskania od Prezesa Sądu Rejonowego w [...] akt osobowych odwołującego się, co m.in. skutkowało niewyjaśnieniem wszystkich istotnych okoliczności sprawy przez oparcie rozstrzygnięcia na niepełnej dokumentacji i pominięciem przedstawienia na każdym z etapów postępowania kwalifikacyjnego kompletnych informacji o osobie odwołującego się, istotnych z punktu widzenia oceny jego kandydatury,

i/ art. 37 ust. 2 ustawy o KRS, przez bezpodstawne zaniechanie niezwłocznego opublikowania w Biuletynie Informacji Publicznej stanowisk Zespołów, tak sprzed dnia 7 maja 2015 r., jak i sprzed dnia 27 lipca 2016 r., co ograniczyło transparentność postępowania przed Radą i możliwość kontroli jej decyzji, co miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia poprzez przedstawienie organom samorządu sędziowskiego a następnie Krajowej Radzie Sądownictwa nierzetelnych informacji o osobie skarżącego i jego predyspozycjach do objęcia stanowiska sędziego sądu okręgowego, które nie zostały przez Radę poddane wszechstronnej analizie i w ostateczności stanowiły podstawę podjęcia zaskarżonego rozstrzygnięcia bez wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy; a w konsekwencji również przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego z naruszeniem art. 60 oraz art. 32 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z uwagi na nierówne traktowanie kandydatów, w sposób dyskryminujący odwołującego się z uwagi na jego delegację do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości i podważające zasadę zapewnienia równego dostępu do służby publicznej;

3/ art. 32 ust. 3 ustawy o KRS, przez zaniechanie sporządzenia i doręczenia odwołującemu się protokołu posiedzenia Rady, które odbyło się w dniach 26 - 29 lipca 2016 r., tj. z posiedzenia, na którym została podjęta zaskarżona uchwała, co wyłącza możliwość kontroli między innymi tego: (-) jakimi kryteriami Rada posługiwała się podejmując zaskarżoną uchwałę; (-) czy w czasie głosowania nad zaskarżoną uchwałą było kworum wymagane do jej podjęcia; (-) jaką liczbę głosów oddano na poszczególne kandydatury w rzeczywistości, co miało wpływ na wynik sprawy albowiem bez znajomości tych okoliczności zaskarżona uchwała nie poddaje się kontroli pod względem zgodności z prawem, a zwłaszcza z przepisami proceduralnymi, jak również nie jest wiadomo co stanowiło rzeczywistą podstawę sporządzenia uzasadnienia zaskarżonej uchwały w szczególności w części dotyczącej przedstawienia przebiegu i wyników głosowania nad poszczególnymi kandydaturami.

Odwołujący się wniósł o uchylenie uchwały w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpatrzenia Krajowej Radzie Sądownictwa.

Ponadto wniósł o:

1/ dołączenie akt sprawy Sądu Najwyższego o sygn. III KRS 78/15, w których znajdują się dokumenty, na które powołuje się odwołujący się również w niniejszym postępowaniu;

2/ wystąpienie przez Sąd Najwyższy do Prezesa Sądu Rejonowego w [...] o nadesłanie akt osobowych odwołującego się;

3/ dopuszczenie dowodów z wymienionych w odwołaniu pism.

Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie w całości, jako pozbawionego uzasadnionych podstaw.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie Sąd Najwyższy uważa za właściwe przypomnieć, że zgodnie z art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 12 maja 2011r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (jednolity tekst: Dz.U. Z 2016 r., poz. 976; dalej ustawa o KRS)

uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Wynikające z tego przepisu prawo zaskarżenia uchwał Rady dotyczy zatem uchwał podejmowanych w sprawach należących do jej kompetencji, w tym w wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o KRS sprawach o rozpatrzenie i ocenę kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych. Zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, poza przepisem art. 87¹ k.p.c., ustanawiającym przymus adwokacko – radcowski w występowaniu przed tymże Sądem. Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej implikuje sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania.

Odnosnie do granic zaskarżenia wypada stwierdzić, że odwołanie M.O. dotyczy punktu 1 uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 27 lipca 2016 r., zawierającego postanowienie o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatury B.R. z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w [...] oraz punktu 2 uchwały w zakresie nieprzedstawienia tej treści wniosku w doniesieniu do odwołującego się. Są to jednocześnie granice rozpoznania sprawy przez Sąd Najwyższy.

Analizując prawidłowość zaskarżonej uchwały w tak oznaczonych granicach należy odnieść się podstawy odwołania, którą wypełniają zarzuty naruszenia wskazanych przez skarżącego przepisów ustawy o KRS, ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 2062; dalej jako u.s.p.), Kodeksu postępowania cywilnego oraz Konstytucji RP.

Warto zauważyć, że niniejsze postępowanie odwoławcze dotyczy procedury konkursowej na wolne stanowisko sędziego w Sądzie Okręgowym w [...] ogłoszone

w Monitorze Polskim [...], w której pierwotnie wzięło udział dwunastu kandydatów. W wyniku częściowego uchylenia przez Sąd Najwyższy wyrokami z dnia 17 marca 2016 r. i z dnia 7 kwietnia 2016 r. poprzedniej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z 7 maja 2015 r. r., z tego grona uczestników postępowania na obecnym etapie procedury konkursowej pozostało trzech kandydatów – B.R., L. O. i M.O.. Jest oczywiste, że po uchyleniu przez Sąd Najwyższy wcześniejszej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w kwestii obsady wolnego stanowiska sędziego, ponownie rozpoznając sprawę Rada powinna dokonać wyboru zwycięzcy konkursu spośród wymienionej trójki kandydatów. Swoboda Rady w sposobie rozstrzygnięcia konkursu była jednak ograniczona przez związanie jej wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy we wspomnianych wyrokach (art. 398²⁰ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS). Owo związanie dotyczyło jedynie poglądu prawnego wyrażonego w uzasadnieniu orzeczeń Sądu Najwyższego, a nie ewentualnych wskazań co do dalszego postępowania. Godzi się przypomnieć, że przyczyną uchylenia przez Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2016 r., sygn. III KRS 78/15, wcześniejszej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa było zastosowanie nieprzewidzianej w przepisach obowiązujących w dacie podjęcia uchwały instytucji wideokonferencji i uwzględnienie jej wyników przy wyłanianiu zwycięzcy konkursu. Kierując się stanowiskiem Sądu Najwyższego, Rada przy ponownym rozpoznawaniu sprawy pominęła wspomnianą wideokonferencję w materiale stanowiącym podstawę obecnej uchwały. W uzasadnieniu wyroku z dnia 7 kwietnia 2016 r. Sąd Najwyższy nie wyraził natomiast innego poglądu prawnego ani wskazań co do dalszego trybu procedowania przez Radę. Stąd też chybiony jest zarzut odwołującego się odnośnie do naruszenia art. 398²⁰ oraz art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS przy podejmowaniu zaskarżonej uchwały.

Co do samego postępowania przed Radą przy ponownym rozpoznawaniu sprawy, nieuzasadniony jest zarzut naruszenia art. 57a § 3 oraz art. 57a § 1 u.s.p. (w ich brzmieniu obowiązującym w dacie rozpoczęcia niniejszej procedury nominacyjnej), przez odstępianie od sporządzenia ocen kwalifikacyjnych kandydatów w postępowaniu toczącym się na skutek ogłoszenia o wolnym stanowisku sędziego w Sądzie Okręgowym w [...], ogłoszonym w Monitorze

Polskim [...], przez jednego sędziego wizytatora oraz bezpodstawne zaniechanie przez Prezesa Sądu Apelacyjnego [...] zarządzenia sporządzenia ocen kwalifikacyjnych pozostałych kandydatów, którzy dokonali zgłoszenia w związku z tym ogłoszeniem, co doprowadziło do bezprawnego - zdaniem skarżącego - posłużenia się opiniami kwalifikacyjnymi sporządzonymi w innych postępowaniach. Rację ma Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa stwierdzając w odpowiedzi na odwołanie, że z powyższych przepisów nie wynika bezwzględny obowiązek sporządzenia przez jednego sędziego wizytatora opinii kwalifikacyjnych wszystkich kandydatów biorących udział w procedurze nominacyjnej na stanowisko sędziego. W sytuacji, gdy - jak to miało miejsce w niniejszym przypadku - w konkursie uczestniczy 12 kandydatów, zlecenie jednej osobie wizytacji wszystkich uczestników postępowania uniemożliwiłoby (a z pewnością znaczenie utrudniłoby) przeprowadzenie konkursu w rozsądnym terminie. Uzasadnione było zatem skorzystanie z przewidzianej w tych przepisach możliwości wyznaczenia innych sędziów wizytatorów do dokonania oceny kwalifikacyjnej kandydatów. Nie ma też formalnych przeszkód do wykorzystania sporządzonej opinii o kandydacie w innych równolegle toczących się postępowaniach nominacyjnych z udziałem tej osoby, o ile na skutek upływu czasu nie utraciła ona waloru aktualności.

Podniesiony przez odwołującego się zarzut naruszenia art. 57a § 8 oraz art. 57 i § 1 i § 2 u.s.p. w związku z § 4 i § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2012 r. w sprawie oceny kwalifikacji kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie (Dz.U. z 2012 r., poz. 1167) adresowany jest nie tyle do Rady (choć to procedowanie przez ten organ stanowi przedmiot analizy Sądu Najwyższego w postępowaniu odwoławczym od uchwały w sprawie powołania na wolne stanowisko sędziowskie), ile do sędziego wizytatora sporządzającego opinię o skarżącym. Wszelkie zastrzeżenia do opinii kwalifikacyjnej powinny jednak być i były zgłoszone przez uczestnika postępowania na etapie konkursu poprzedzającym postępowanie przed Radą i zostały rozpoznane przez zespół trzech sędziów do spraw cywilnych, który podzieliłi końcowe konkluzje opinii kwalifikacyjnej.

Wbrew opartemu na przepisach art. 30 ust. 2 i art. 33 ust. 2 ustawy o KRS zarzutowi, Krajowa Rada Sądownictwa podejmując zaskarżoną uchwałę dysponowała aktami osobowym odwołującego się.

Nie zasługuje też na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 37 ust. 2 ustawy o KRS, przez zaniechanie niezwłocznego opublikowania w Biuletynie Informacji Publicznej stanowisk zespołów Rady wyrażonych przed podjęciem przez Krajową Radę Sądownictwa uchwał z dnia 7 maja 2016 r. i z dnia 27 lipca 2016 r. Powołany przepis, nakładający na Radę obowiązek zamieszczania w Biuletynie Informacji Publicznej imion i nazwisk kandydatów, stanowiska zespołu oraz uchwały Rady w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego wraz z uzasadnieniem, nie określa terminu realizacji tego obowiązku. Co więcej - redakcja przepisu nie daje podstaw do przyjęcia, że zamieszczenie tych informacji w Biuletynie ma następować etapami, między innymi bezpośrednio po przedstawieniu stanowiska przez zespół, zanim Rada podejmie uchwałę i sporządzi jej uzasadnienie. Dlatego też tak przepis § 24 ust. 1 Regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa, będącego załącznikiem do uchwały Rady z dnia 22 lipca 2011 r. (Monitor Polski nr 72, poz. 721), jak i § 27 ust. 1 Regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa, będącego załącznikiem do uchwały Rady z dnia 6 lutego 2015 r. (Monitor Polski z 2015 r., poz. 304) stanowią o zamieszczaniu powyższych informacji w Biuletynie po uprawomocnieniu się uchwały. Nie wpływa to na transparentność samego postępowania nominacyjnego, gdyż jego uczestnicy mają prawo wglądu do materiałów sprawy i żądania odpisów zgromadzonych w toku postępowania dokumentów, z którego to prawa odwołujący się korzystał. Oceny tej nie zmienia fakt niedoręczenia skarżącemu odpisu protokołu z posiedzenia Rady w dniach 26 – 29 lipca 2016 r. przed jego podpisaniem. Wbrew twierdzeniom odwołującego się, protokół został sporządzony zgodnie z art. 32 ust. 3 ustawy o KRS, w trybie i terminie określonym w § 15 Regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa i znajduje się w aktach sprawy. Z jego treści wynika, że w podjęciu zaskarżonej uchwały uczestniczyła wymagana liczba członków Rady, oraz w jaki sposób głosowano na poszczególnych kandydatów. Motywy, jakimi

kierowała się Rada dokonując wyboru zwycięzcy konkursu, zostały zaś szczegółowo omówione w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały.

Niesłuszny jest wreszcie zarzut skarżącego dotyczący naruszenia przez Radę w trakcie ponownego rozpoznawania sprawy art. 33 ust. 1 ustawy o KRS. Powołany przepis zobowiązuje Krajową Radę Sądownictwa, aby przed podjęciem uchwały w indywidualnych sprawach należących do jej kompetencji, wszechstronnie rozważyła sprawę, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeśli zostały złożone. Naruszenie tego przepisu może zatem polegać na pominięciu istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z owej dokumentacji lub wyjaśnień, albo dokonaniu ustaleń sprzecznych z tymże materiałem. Sposób rozważenia przez Radę sprawy powinien znaleźć odzwierciedlenie w treści uzasadnienia podjętej uchwały, które ma umożliwić uczestnikom postępowania zapoznanie się z motywami, jakie legły u podstaw podjętej uchwały, a Sądowi Najwyższemu - jej instancyjną kontrolę. Z wyjaśnianiem owych motywów wiąże się zaś kwestia właściwego stosowania art. 42 ust. 1 ustawy o KRS. Przepis ten stanowi, że uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia, nie określa natomiast wymaganej jego treści. Oczywiście jest, że pisemne motywy uchwały nie mogą być powtórzeniem całego zgromadzonego materiału sprawy. Trzeba więc kierować się w tym zakresie zdrowym rozsądkiem, mając w szczególności na uwadze funkcje i cele uzasadnienia. Wbrew zarzutom odwołującego się, uzasadnienie zaskarżonej uchwały pozwala na prześledzenie toku wyłaniania przez Radę zwycięzcy konkursu i poznanie argumentów, które zaważyły na dokonanym wyborze, a będących wynikiem szczegółowego rozważenia materiału sprawy.

Trzeba pamiętać, że ustanowienie trybu odwoławczego do Sądu Najwyższego od uchwał Rady sprawia, że przedmiot postępowania w kwestii oceny kandydata i przedstawienia wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji i jako taka powinna ona podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności i przestrzegania stosownych procedur prawnych oraz poszanowania praw obywateli, w tym wynikających z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 60

Konstytucji RP zasad równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania oraz demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Nie można jednak zapominać, iż w świetle art. 44 ust. 1 ustawy o KRS, kognicja Sądu Najwyższego do oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Oznacza to, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydatów na stanowisko sędziowskie ani decydowania o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu. Merytoryczna ingerencja Sądu Najwyższego w rozstrzygnięcia Krajowej Rady Sądownictwa w tej materii byłaby niedopuszczalna, wkraczałaby bowiem w sferę szczególnego władztwa Rady, wynikającego z samych norm konstytucyjnych. Art. 179 Konstytucji RP, kreując kompetencję Prezydenta RP do powoływania sędziów, występowanie z wnioskiem o owo powołanie sytuuje w gestii Krajowej Rady Sądownictwa. Tryb odwoławczy od uchwał Rady nie ogranicza tej kompetencji, pozwala jednak na sądową kontrolę sposobu korzystania przez Krajową Radę Sądownictwa z jej uprawnień w tym zakresie. W praktyce kontrola ta obejmuje w szczególności badanie, czy Rada przestrzegała w danym postępowaniu konkursowym jednolitych kryteriów oceny kandydatów oraz procedur postępowania związanych z tą oceną.

Co do kryteriów wyboru kandydata na stanowisko sędziego wymienionych w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, godzi się podkreślić, że ów katalog (adresowany w pierwszej kolejności do zespołu członków Rady przy sporządzaniu listy rekomendowanych kandydatów) nie ma wyczerpującego charakteru i - poza wyeksponowaniem kwalifikacji kandydatów - nie hierarchizuje przymiotów, jakimi powinna odznaczać się osoba ubiegająca się o to stanowisko. Odnośnie do samych kwalifikacji kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, o jakich mowa w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, trzeba pamiętać, że przepis nie precyzuje tego pojęcia. Z pewnością kwalifikacji nie można utożsamiać tylko z wymaganiami stawianymi kandydatom w przepisach ustaw regulujących ustrój sądów powszechnych czy sądów administracyjnych, gdyż te wyznaczają minimum standardów dla osoby ubiegającej się o stanowisko sędziego. Chodzi raczej o

uwzględnienie w ocenie kandydatów - poza owym ustawowym minimum - dodatkowych elementów składających się na teoretyczne i praktyczne umiejętności potrzebne do wykonywania tego zawodu, jak wyniki ukończenia studiów i egzaminu sędziowskiego, uzyskane stopnie naukowe, ukończone studia podyplomowe i szkolenia, prezentowana w toku wykonywania dotychczasowej pracy i analizowana przez sędziów wizytatorów oraz przełożonych wiedza prawnicza, itp. Aktualny pozostaje przy tym ukształtowany na podstawie przepisów dawnej ustawy o KRS z dnia 27 lipca 2001 r. pogląd judykatury, w myśl którego w przypadku ubiegania się kilku osób o jedno stanowisko sędziowskie wskazane jest wyjaśnienie w uzasadnieniu uchwały sytuacji poszczególnych kandydatów w aspekcie zastosowanych przez Radę kryteriów oceny. Zakres rozważań dotyczących poszczególnych kandydatów może być zróżnicowany w zależności od potrzeb. Nie jest przy tym konieczne uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z przyjętych kryteriów oceny. Decyduje ocena całościowa, wynikająca z łącznego zastosowania tych przesłanek. Jeśli jednak wyboru dokonano pomiędzy uczestnikami postępowania o zbliżonych predyspozycjach do powołania na wolne stanowisko sędziowskie, należy wyjaśnić motyw, jakie zadecydowały o wyniku konkursu (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, ZNSA 2011 nr 1, poz. 93; z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271 i z dnia 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10, LEX nr 678015).

Wszystkie powyższe kryteria kwalifikacyjne znalazły się w polu widzenia Krajowej Rady Sądownictwa, która dokonując wyboru kandydatki do przedstawienia Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziego w Sądzie Okręgowym w [...] wzięła pod uwagę wyniki studiów i egzaminu sędziowskiego kandydatów, dodatkowe studia i szkolenia, w jakich uczestniczyli, przebieg dotychczasowej pracy zawodowej i jej ocenę dokonaną przez sędziów wizytatorów, opinie służbowe przełożonych, a także poparcie środowiska sędziowskiego. Uzasadnienie odwołania w dużej mierze sprowadza się do polemiki skarżącego z opinią kwalifikacyjną wystawioną mu przez sędziego wizytatora oraz porównywania swoich umiejętności zawodowych z umiejętnościami kontrkandydatki. Nie leży jednak w gestii Sądu Najwyższego ani weryfikacja opinii

kwalifikacyjnych sporządzanych w trakcie procedury nominacyjnej ani dokonywanie ocen samych uczestników postępowania.

Nie można też zgodzić się z zarzutem obrazy art. 57b § 1 w związku z art. 57 § 1g u.s.p., przez kierowanie się przez Radę pozaustawową przesłanką podważającą możliwość ubiegania się o wyższe stanowisko sędziowskie przez odwołującego się z uwagi na jego delegowane do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości. Prawdą jest, że powołane przepisy nie wyłączają sędziów delegowanych do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości z grona osób mogących ubiegać się o stanowisko sędziego w sądzie wyższej instancji. Analizując kwalifikacje i doświadczenie zawodowe kandydata pod kątem jego predyspozycji do pełnienia urzędu na tymże stanowisku nie można jednak abstrahować od okoliczności faktycznych, do jakich należy rodzaj posiadanych przez uczestnika postępowania kwalifikacji i zdobytego przezeń doświadczenia. Istotą zawodu sędziego jest działalność orzecznicza i fakt wieloletniego jej niewykonywania (zwłaszcza wobec podnoszonych w opinii kwalifikacyjnej zastrzeżeń do wcześniejszego sposobu prowadzenia spraw i jakości orzecznictwa kandydata) nie pozostaje bez wpływu na ocenę przydatności danej osoby na stanowisku objętym procedurą konkursową. Trudno nie zgodzić się z zawartą w motywach zaskarżonej uchwały konkluzją, iż mniejszego od zwycięzcy konkursu doświadczenia orzeczniczego nie równoważy zdobyte przez odwołującego się doświadczenie w działalności administracyjnej.

Nie ma racji odwołujący się zarzucając Radzie niewłaściwe zastosowanie w niniejszym postępowaniu nominacyjnym kryterium poparcia środowiska sędziowskiego dla kandydatów. Jednym z ustawowych elementów oceny osób ubiegających się o stanowisko sędziego jest poparcie organów samorządu sędziowskiego, skoro procedura konkursowa jest wieloetapowa i toczy się przed tymi organami. Warto zauważyć, że aczkolwiek wyniki głosowania na kolegium i zgromadzeniu ogólnym sędziów właściwego sądu nie wiążą Krajowej Rady Sądownictwa w ocenie kandydata, to jednak są one istotne z punktu widzenia art. 35 ust. 2 ustawy o KRS i dlatego Rada powinna umotywować swój wybór, gdyby dotyczył on osoby, która uzyskała mniejsze od kontrkandydatów poparcie

środowiska zawodowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271). Bezsprzeczne jest, że w niniejszym postępowaniu nominacyjnym sędzia B.R. uzyskała jednogłośnie poparcie Kolegium Sądu Apelacyjnego [...] i wyższe od skarżącego poparcie Zgromadzenia Sędziów Apelacji [...]. Nie można przy tym odwoływać się do wyników głosowań przed tymi organami w innej procedurze konkursowej. Każde postępowanie nominacyjne toczy się bowiem odrębnie, z udziałem różnych osób i zastosowanie nawet tych samych kryteriów oceny kandydatów w odmiennej konfiguracji personalnej może prowadzić do innych wyników głosowań. Zarzuty odwołującego się dotyczące sposobu prowadzenia posiedzenia Kolegium Sądu Apelacyjnego [...] oraz Zgromadzenia Sędziów Apelacji [...] uchylają się spod kognicji Sądu Najwyższego.

Resumując: zaprezentowana w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały ocena kandydatur na wolne stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w [...] jest wynikiem wszechstronnego rozważenia przez Krajową Radę Sądownictwa wszystkich aspektów sprawy oraz zastosowania jednakowych dla uczestników postępowania i zarazem dozwolonych przepisami prawa kryteriów wyboru. Nie można więc przypisać jej cech dowolności. Czyni to bezzasadnym zarzut odwołującego się dotyczący naruszenia w niniejszej procedurze konkursowej przepisów art. 2, art. 32 ust. 1 oraz art. 60 Konstytucji RP i wyklucza dalszą ingerencję Sądu Najwyższego w dokonany przez Radę wybór zwyciężczyni konkursu.

Wobec bezzasadności podstaw i zarzutów odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, Sąd Najwyższy orzekł o jego oddaleniu z mocy art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS.